

[Kristen Østergaard.]

ordningens indhold og omfang, som partierne er enedes om, læser man sig ikke frem til gennem lovteksten, men derimod i betænkningen. Det er nok sædvane med forsvarsordninger i det hele taget, at indholdet læser man sig til i betænkningerne, og betænkningen til denne forsvarsordning er til gengæld også meget oplysende og detaljeret udført for dem, som ønsker at studere problemet nærmere.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale de stillede ændringsforslag og hovedforslagene til videre behandling.

Bilgrav-Nielsen: Jeg vil indledningsvis sige til hr. Preben Steen Nielsen, at jeg synes ikke, det var nogen særlig venlig bemærkning over for udvalgsformanden, hr. Preben Steen Nielsen gjorde indledningsvis. Det har næppe været udvalgsformandens hensigt med sine bestræbelser for at nå et bredt forlig, at hensynet særlig var et hensyn til VKR.

I øvrigt mener jeg, at der var en bred interesse blandt de 4 partier for, at man blev enig. De mange komplimenter, der er givet til udvalgsformanden, vil jeg for det første støtte, men jeg mener i al beskedenhed der var andre, som bidrog til, at det kunne blive et bredt forlig, og jeg har intet imod fra radikal side at gøre opmærksom på, hvor det er, vi har bøjet os for at nå dette brede forlig.

Da vi havde første behandling af lovforlaget, gav jeg udtryk for, at vi mente, ændringer var nødvendige i den gældende ordning, og jeg gav udtryk for, at vore ønsker til en ny ordning var, at vi måtte få en nedsættelse af tjenestetiden, at vi måtte indrette beredskabet, den del af forsvaret, som vel er den mest omkostningskrævende, efter nye retningslinjer, således at en del af beredskabsstyrken var hjemsendt. Jeg gav udtryk for, at vi ønskede, at dette skulle ske under en uændret økonomisk ramme, og jeg gav udtryk for, at vi ønskede et bredt forlig.

Hvis vi ser på spørgsmålet om de økonomiske rammer om forsvarsordningen, som er aftalt, ja, så kan man se, at der det første år ikke bliver tale om nogen stigning, men at vi da fastholder den ramme, som er fremkommet, efter at der igennem de seneste år er foretaget store besparelser på forsvarsom-

rådet, så store som vel ikke på noget andet område, og der er foretaget rationaliseringer, som vist heller ikke er sket tilsvarende på andre områder. Det er en udvikling, der skal fortsættes. De økonomiske rammer viser altså en stigning, når vi kommer et år frem, men selv efter 4 års forløbet, som forlignet omfatter, vil man se, at der ikke er tale om en stigning, som fører forsvarsudgifterne tilbage, ikke engang til den højde, de havde forud for de senest gennemførte besparelser på forsvarsområdet.

Vi mener, det er rimeligt, at man i det store og hele fastholder de reduktioner, der er gennemført gennem de seneste år, og jeg har tidligere, ved første behandling, gjort opmærksom på, hvilke synspunkter der ligger bag, når vi har dette ønske, og når vi fremsatte ønsket om en reduktion af tjenestetiden og en opdeling af beredskabet. Vi mener ganske enkelt, at den sikkerhedspolitiske situation er betydelig forandret fra 1960'erne, da vi vedtog den ordning, der gælder i dag.

Om tjenestetidsnedsættelsen vil jeg sige, at der er jo en hale på den forstået på den måde, at vi kan risikere et par år, højst 3 år, at måtte acceptere, at enkelte værnepligtige udskrives til at forlænge tjenestetiden ud over de 9 måneder, men vi må tilføje, at dette kun kan ske mod fuld betaling, og at det kun kan ske i maksimalt 3 år.

Vi har ment, det var nødvendigt at give ministeren denne mulighed, idet det ikke er sikkert, at antallet af hvervede så let lader sig skaffe, som vi kan ønske det. Hvis det om 3 år viser sig, at der ikke er et tilstrækkeligt antal hvervede til, at man kan klare sig med værnepligtige med 9 måneders tjenestetid, kan der forhandles om det, men det er en klar radikal forudsætning, at forhandlingerne til den tid ikke kan komme til at gælde en forlængelse af tjenestetiden på de 9 måneder.

Der bliver i forbindelse med den nye ordning nedsat et udvalg bestående af medlemmer fra de 4 forligspartier, og det har været fremstillet for offentligheden, som om der dermed var skabt sikring for, at vi i de næste 4 år ikke kan have nogen diskussion om forsvaret. Det er naturligvis ikke rigtigt. Meningen med udvalget er, at da der i høj grad her er tale om en bemyndigelseslovgivning, og da der i høj grad betrædes nye veje,